Dosarul nr.2-11184/2024
2-24144662-26-2-17122024

HOTĂRÎRE
în numele Legii

06 februarie 2025 orașul Rîșcani
Judecătoria Drochia sediul Rîșcani
În componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător Sergiu Godorogea
Grefier Aliona Tiron
Interpret Corina Vasilache

examinînd în şedinţa publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Rusu Eugenia împotriva lui Rusu Mihail, intervenient accesoriu STAS Rîșcani privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și majorarea cuantumului pensiei alimentare a copiilor minori și cererea reconvențională înaintată de Rusu Mihail împotriva lui Rusu Eugenia, intervenient accesoriu STAS Rîșcani privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori,___

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

Pe data de 17 decembrie 2024, Rusu Eugenia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusu Mihail, intervenient accesoriu STAS Rîșcani privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 05 noiembrie 2006 a încheiat căsătoria cu cet. Rusu Mihail locuitor raionul Rîșcani sat. ***** str. *****. Căsătoria a fost înregistrată în Registrul actelor de stare civilă a Oficiului Stării Civile al raionului Rîșcani, sub nr. *****

Aceasta pentru ambii a fost prima căsătorie.

Viața în comun cu pîrîtul a eșuat. Pe timpul covețuirii, deseori se certau și nu puteau găsi soluții comune. Ca urmare, între ultimii s-a format relații ostile. Începînd cu 30 mai 2022, a încetat viața comună cu Rusu Mihail. Așadar, convețuirea ultimilor și păstrarea familiei în continuare este imposibilă.

De la căsătorie au doi copii comuni minori ***** a.n *****și *****l a.n *****, care, după încetarea vieții comune cu soțul Rusu Mihail a.n *****, care, după încetarea vieții comune cu soțul Rusu Mihail, au rămas să locuiască împreună cu reclamanta în casa părinților săi, situate în or.Rîșcani, str. *****. Soțul Rusu Mihaul participă la educerea și întreținerea copiilor parțial.

Conform art. 2 Codul familiei, relațiile familiale sunt governate inclusive de principiile sprijinului reciproc moral și material, alte fidelități conjugale și soluționării pe cale amiabilă a tuturor problemelor vieții familiale, principii ce lipsesc cu desăvîrșire în relația dintre reclamant și pîrîtul Rusu Mihail.

Avînd în vedere faptul că, nu mai convețuiesc împreună consider inoportun menținerea familiei, eșuînd toate căile de împăcare și este irațional de a acorda careva termen de împăcare. Este imposibil de a divorța pe cale amiabilă din motiv că cu Rusu Mihail se află în relaii ostile.

Așadar, consider că, căsătoria poate fi desfăcută fără acordarea termenului de împăcare. Privitor la procedura de mediere obligatory, o consideră epuizată, deoarece împăcarea între ultimii este imposibilă și poate duce doar la tergeversarea examinării cauzei.

Conducîndu-se de prevederile art. art. 166, 167 Cod de procedură civilă și art. art. 33 alin. (2), 35, 37, 38, 63 Codul familiei, solicită examinarea și admiterea cererii de chemare în judecată; desfacerea căsătoriei încheiate între reclamantă și pîrîtul Rusu Mihail Mihail, înregistrată la Oficiul Stării Civile al raionului Rîșcani la 05 noiembrie 2006 și trecută în Registrul actelor de stare civilă sub nr. ***** și Determinarea domiciliului copiilor minori *****născută la *****și ***** a.n *****, cu mama Rusu Eugenia Ion a.n *****.

La data de 22 ianuarie 2025 de către reclamanta Rusu Eugenia, a fost depusă cererea privind majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea cererii a indicat că, la la 05 noiembrie 2006 a încheiat căsătoria cu cet. Rusu Mihail locuitor raionul Rîșcani sat. *****str. ***** Căsătoria a fost înregistrată în Registrul actelor de stare civilă a Oficiului Stării Civile al raionului Rîșcani, sub nr. *****

Aceasta pentru ambii a fost prima căsătorie.

Viața în comun cu pîrîtul a eșuat. Pe timpul covețuirii, deseori se certau și nu puteau găsi soluții comune. Ca urmare, între ultimii s-a format relații ostile. Începînd cu 30 mai 2022, a încetat viața comună cu Rusu Mihail. Așadar, convețuirea ultimilor și păstrarea familiei în continuare este imposibilă.

De la căsătorie au doi copii comuni minori ***** a.n ***** și ***** a.n *****, care, după încetarea vieții comune cu soțul ***** a.n ***** care, după încetarea vieții comune cu soțul Rusu Mihail, au rămas să locuiască împreună cu reclamanta în casa părinților săi, situate în or.Rîșcani, str. ***** Soțul Rusu Mihail participă la educerea și întreținerea copiilor parțial.

Prin hotărîrea judecătoriei Rîșcani din 10.10.2023 a fost dispusă încasarea de la pîrît pensie de întreținere a copiilor minori ***** a.n ***** și ***** a.n *****n mărime de 1500 lei lunar pentru fiecare copil, pînă la atingerea majoratului a copiilor.

Pîrîtul nu a fost official angajat în cîmpul muncii și achita lunar suma de bani stabilită de către instanța, adică 1500 lei lunar pentru fiecare copil minor, pentru întreținerea lor în total 3000 lei pentru ambii copii.

Perioada lungă de timp a pîrîtul a lucrat și activează official, a prestart servicii cu automobilul său personal curse lungi în diferite localități și are venituri necontrolate.

Considerămărimea pensiei de întreținere a copiilor minori indicați mai susu, ca insificiență pentru alimentarea normal a ambilor copii minori, nemia vorbind despre altele necesare.

Din anul 2019 s-au scumpit de mai multe ori produsele alimentare, articole de îmbrăcăminte, s-a devalorizat valuta națională. Copii în present fregventează gimnaziul ”Gheorghe Rîșcanu” din or.Rîșcani și întreținerea a ambilor copii necesităcheltuieli mai mari.

Conform art. 74 alin.(1) CF RM, părinții sînt obligați să întrețină copii săi minori.

Conform art. 76 alin.(1) CF RM, în cazurile cînd părintele care donează întreținerea copiilor săi are venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu în natură, instanța de judecată poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere înr-o sumă bănească fixă, plătită lunar.

Conform art. 110 CF RM, în cazul în care starea material sau familiar a unui dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luînd în considerație și alte circumstanțe ale părților, este în drept să modifice cuantumul pensiei de întreținere.

Conform datelor Biroului Național de Statistică media anuală pe anul 2024 pentru copii în vîrstă de 7-17 ani care sînt locuitorii orașelor constituie 2200 lei.

Conducîndu-se de prevederile art. art. 74, 75 alin.(2), 76 alin.(1) și (2), 110 Codul Familiei al Republicii Moldova, art. 1, 5, 7, 32, 85, 117, 166, 167 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, reclamanta solicit examinarea și admiterea cererii de chemare în judecată,

admiterea cererii și majorarea cuantumului pensiei alimentare de întreținere a copiilor minori prin încasarea de la Rusu Mihail Mihail a.n *****, IDNP ***** RAIONUL Rîșcani sat. *****, în folosul reclamantei a pensiei de întreținere copiilor minori *****, născută la ***** și *****a.n ***** în suma bînească fixă în mărime de 2200 lei lunar pentru fiecare copil, din momentul depunerii cererii în cauză și pînă la atingerea majoratului de către copii, de încasat din contul pîrîtului toate cheltuielile de judecată.

Pîrîtul Rusu Mihail la data de 23 ianaurie 2025 a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Rusu Eugenia, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a familiei Rîșcani privind stabilirea domiciliului copiilor minori.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, pe rol la Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, (judecător Sergiu Godorogea) se află cererea de chemare în judecată depusă de către Rusu Eugenia către Rusu Mihail, intervenient accesoriu STAS Rîșcani, cu privire la desfacerea căsătoriei stabilirea domiciliului copiilor minori *****(a.n.*****) *****(a.n.*****) cu mama Rusu Eugenia.

Consideră actiunea înaintată ca fiind neîntemeiată, neargumentată pasibilă de a fi respinsă parțial, cu admiterea acțiunii reconvenționale privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu tata subsemnat, din următoarele considerente:

Cu privire la desfacerea căsătoriei recunoaște actiunea, însă este important de mentionat faptul că de către Rusu Eugenia nu a fost epuizată procedura de desfacere a căsătoriei pe cale extrajudiciară la Agentia Servicii Publice în conditiile Legii nr.100/2001 privind actele de stare civilă, or ultimul în acest sens i-a comunicat ca să meargă la Serviciul Stării Civile din cadrul ASP, însă a primit răspuns că dorește „prin judecată". Astfel, consideră solicitarea încasării din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată a taxei de stat ca neîntemeiată.

Articolul 63 din Codul familie stipulează că: „(l) În cazul cînd părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. (2) Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanta de judecată, (ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părință, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.)”

Avînd în vedere circumstanțele speței, consideră oportun stabilirea prin intermediul instanței de judecată a domiciliului copiilor minori cu pîrîtul, dat fiind faptul că poate să le ofere tot necesarul întru dezvoltarea psihică și fizică, un climat familiar călduros, dispune de surse financiare pentru întreținerea acestora, inclusiv poate crea condiții adecvate pentru trai, educare și școlarizare.

Locuința sa cu abitație, are condiții și suprafață locativă mai mult ca suficientă pentru un trai decent. Starea materială este bună, copiii nu vor duce lipsă de careva bunuri/servicii necesare unui trai decent și în condiții normale.

Cumul al celor relatate, reliefă adoptarea de către instanța de judecată a unei soluții de respingere parțială a cererii de chemare în judecată formulată de către Rusu Eugenia cu

admiterea cererii reconventionale, stabilind domiciliul copiilor minori *****(a.n.*****) ***** (a.n.*****) cu, tata Rusu Mihail.

Articolul 51 alin.(2) al aceluiași cod expres prevede că „fiecare copil are dreptul să beneficieze de grija părintilor, și coabiteze cu ei, cu excepția cînd aceasta contravine intereselor copilului”.

Potrivit art.58 alin.(l) din codul prenotat, „părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat”.

Totodată, este oportun de a face referire la Declarația drepturilor copilului din 1959 unde este precizat că: „Copilul se va bucura de o protecție specială și i se vor oferi facilități prin lege și prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală și socială normale, în condițiile libertății și demnității în adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului "

În conformitate cu art.3 alin.(l) din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Articolul 172 al Codului de procedură civilă prevede că: „Pînă la începerea dezbaterilor judiciare, pîrîtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială. "

Conform prevederilor art. 173 al aceluiași cod: „(l) Judecătorul primește acțiunea reconvențională dacă: a) aceasta urmărește compensarea pretenției inițiale; b) admiterea ei exclude, total sau parțial, admiterea acțiunii inițiale; c) ea și acțiunea inițială sînt în conexiune, iar judecarea lor simultană ar duce la soluționarea rapidă și justă a litigiilor.”

Articolul 2 al Legii taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, în vigoare de la 01 ianuarie 2024, la alin.(l) prevede că: „Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cît și în căile de atac ", iar la alin.(4) „Taxa de timbru constituie 200 de lei".

Subsecvent, art.3 lit.a) al aceleiași Legi, stipulează că: „Se impune taxa de stat pentru: cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs și alte cereri prevăzute în anexa nr. l, cererile de contestare a actelor și actiunilor executorului judecătoresc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanta de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente, conform anexei nr. 1 ". Conform pct.l.8 din anexa menționată Pentru cererile de stabilire a domiciliului copilului minor taxa de stat constituie 200 lei.

Art.6 alin (9) din aceiași lege prevede că: „Dovada achitării taxei de stat se face prin originalul chitanței sau notei de plată, certificat de instituția financiară care a efectuat operațiunea, cu menționarea destinației plății, sau prin chitanța care confirmă achitarea taxei de stat prin Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay)

Conducîndu-se de prevederile 166-167 din Codul de procedură civilă a celor precitate supra, Rusu Mihail solicită respingerea parțială a cererii de chemare în judecată depuse de către Rusu Eugenia cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori ***** (a.n.*****) ***** (a.n.*****) cu mama Rusu Eugenia; desfacerea căsătoriei încheiate între subsemnat si Rusu Eugenia; respingerea solicitării privind încasarea din contul său a cheltuielilor

de judecată a taxei de stat/timbru; admiterea prezentei cereri reconvenționale și emiterea unei hotărîri prin care să fie stabilit domiciliul copiilor minori *****(a.n.*****) ***** (a.n.*****) cu mine, tata Rusu Mihail.

Reclamanta Rusu Eugenia, în cadrul ședinței de judecată a susținut cererea de chemare și judecată și cererea suplimentară și solicită să fie admise ca fiind întemeiate.

Pîrîtul Rusu Mihail, în cadrul ședinței de judecată a susținut cererea de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei, solicită stabilirea domiciliului copiilor minori cu ultimul. Cererea reclamantei cu privire la majorarea cunatumului pensiei alimentare este neîntemeiată și solicită să fie respinsă.

Reprezentantul STAS Rîșcani, Alina Nițuleac, în cadrul ședinței de judecată a indicat că, ținînd cont de prevederile art.63 al Codului Familiei, propune stabilirea locului de trai a copiilor minori cu *****și *****cu mama Rusu Eugenia.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participanții la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, pe ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Rusu Eugenia împotriva lui Rusu Mihail, intervenient accesoriu STAS Rîșcani privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și majorarea cuantumului pensiei alimentare a copiilor minori, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu art.2 Codul Familiei, alin.(1) *Familia şi relaţiile familiale în Republica Moldova sînt ocrotite de stat. Numai Familia şi relaţiile familiale în Republica Moldova sînt ocrotite de stat; alin.(2) Numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă (denumite în continuare organe de stare civilă) generează drepturile şi obligaţiile de soţi prevăzute de prezentul cod; alin.(3) Relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.*

Potrivit art.6 Codul Familiei, alin.(1) *Persoanele fizice îşi realizează de sine stătător drepturile ce le aparţin şi iau naştere din relaţiile familiale, dacă prezentul cod nu prevede altfel; alin.(2) Realizarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor familiale nu trebuie să lezeze drepturile, obligaţiile, libertăţile şi interesele legitime ale altor membri ai familiei şi ale altor persoanei, totodată prevederile art.9 alin.(1) Codul Familiei prevăd că, Încheierea căsătoriei are loc la organele de stare civilă, precum şi la alte organe abilitate prin lege.*

Conform art.37 alin.(1) Codul Familiei, *Dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) şi a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească.*

Potrivit certificatului de căsătorie se constată că reclamanta Rusu Eugenia și pîrîtul Rusu Mihail au încheiat căsătoria la data de 05 noiembrie 2006, fapt confirmat prin originalul certificatului de căsătorie seria CS-V nr.***** (f.d.12).

În cererea de chemare în judecată reclamanta indică precum că, căsătoria și viaţa lor în comun cu pîrîtul a eşuat din cauza că pe timpul convețuirii, deseori se ceratu și nu puteau găsi soluții comune. Ca urmare, între părți s-a format relații ostile.

Începînd cu 30 mai 2022, reclamanta a încetat viața comună cu Rusu Mihail.

La caz, instanța de judecată reține că legislația familială nu definește motivele pentru divorț, însă conform art.37 alin.(3) Codul Familiei, *Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.*

În această ordine de idei, instanța de judecată remarcă faptul că, în principiu, căsătoria se încheie pe viață, totuși, atunci când căsătoria își pierde rațiunea de a exista, oricare dintre soți ori amândoi soții sunt îndreptățiți să ceară desfacerea ei. Principiul libertății căsătoriei, potrivit căruia încheierea căsătoriei este expresia consimțământului liber al soților, implică şi principiul libertății divorțului, ceea ce înseamnă că voința soților, manifestată în sensul desfacerii căsătoriei, nu poate fi nici ea ignorată, căsătoria privind în primul rând şi în mod nemijlocit pe respectivii soți. Aceasta explică de ce numai manifestarea de voință a unuia sau a ambilor soți poate declanșa acțiunea de divorț.

Luând în considerație că părțile deja nu mai formează de fapt o familie, nu întreţin relații specifice unui cuplu, adică nu se mai întrunește scopul pentru care a fost creată familia și totodată prin refuzul reclamantei Rusu Eugenia de ai fi acordat un termen de împăcare, instanța de judecată consideră necesar de a admite cerinţa cu privire la desfacerea căsătoriei încheiată între Rusu Eugenia și Rusu Mihail.

Cât privește cerința cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, instanța de judecată reține prevederile art.63 Codul Familiei, potrivit cărora, alin.(1) ***În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor;*** *alin.(2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.); alin.(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.*

Potrivit cerinței la cererea de chemare în judecată a reclamantei Rusu Eugenia se atestă că aceasta solicită stabilirea domiciliului copiilor minori fiica***** și fiului***** cu mama Rusu Eugenia.

La emiterea soluției pe marginea capătului de cerere cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, instanța de judecată relevă şi prevederile actelor internaţionale, la care Republica Moldova este parte.

O importanţă deosebită prezintă prevederile art.9 alin.(1) al Convenţiei internaţionale cu privire la Drepturile copilului, potrivit cărora, *Statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, exceptând situaţia în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltrataţi sau neglijaţi de părinţi sau în cazul în care părinţii trăiesc separat şi se impune luarea unei hotărâri*

cu privire la locul de reşedinţă a copilului.

În aceeași ordine de idei, art. 18 alin. (1) din Convenție, stabilește că, *Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.*

Conform art. 27 alin. (1-2) din Convenție, *Statele părţi recunosc dreptul oricărui copil de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Părinţilor şi oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare în vederea dezvoltării copilului.*

Potrivit art. 29 alin. (1) din Convenție, *Statele părţi sunt de acord că educaţia copilului trebuie să urmărească: a) dezvoltarea plenară a personalităţii, a vocaţiilor şi a aptitudinilor mentale şi fizice ale copilului; b) cultivarea respectului pentru drepturile omului şi libertăţile fundamentale, precum şi pentru principiile consacrate în Carta Naţiunilor Unite; c) educarea copilului în spiritul respectului faţă de părinţii săi, faţă de limba sa, de identitatea şi valorile sale culturale, faţă de valorile naţionale ale ţării în care acesta locuieşte, ale ţării de origine, precum şi faţă de civilizaţii diferite de a sa; d) pregătirea copilului să îşi asume responsabilităţile vieţii într-o societate liberă, într-un spirit de înţelegere, de pace, de toleranţă, de egalitate între sexe şi prietenie între toate popoarele şi grupurile etnice, naţionale şi religioase şi cu persoanele de origine autohtonă; e) educarea copilului în spiritul respectului faţă de mediul natural.*

În același timp, art.49 alin. (2) din Constituție stabilește că, *Statul ocroteşte maternitatea, copiii şi tinerii, stimulând dezvoltarea instituţiilor necesare.*

Instanța de judecată ține să menționeze că, potrivit cererii reconvenționale înaintate de către pârâtul Rusu Mihail ***** ultimul susține cerințele reclamantei Rusu Eugenia privind desfacerea căsătoriei și nu susține cerințele reclamantei privind stabilirea domiciliului copiilor minori: fiica *****și fiului ***** cu mama Rusu Eugenia, solicitînd stabilirea domiciliului copiilor minori cu el.

Potrivit art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, *Faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*

Prin urmare, ținând cont că, fiul minor*****a.n ***** se află în grija mamei Rusu Eugenia, instanţa de judecată în interesul suprem al copiilor va determina domiciliul copilului minor: ***** a.n*****

Instanța de judecată reține prevederile art.63 Codul Familiei, potrivit cărora, alin.(1) *În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor;* ***alin.(2)*** *Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului****, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului****, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.); alin.(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia*

dintre părinţi.

*Ca urmare instanța menționează, la f.d 23, este anexată cererea copilului minor *****prin care a împlinit vîrsta de 14 ani.*

Prin urmare, ținând cont că, copilului minor ***** a.n ***** a împlinit vîrsta de 14 ani, instanța încetează procesul civil la cererea lui Rusu Eugenia privind stabilirea domiciliului copilului minor *****născută la *****; IDNP:***** cu ea, pe motiv că pretenția dată nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Cu referire la pretenția reclamantei Rusu Eugenia de modificarea cuantumului pensiei alimentare a copiilor minori în mărime de 2200 lei lunar pentru fiecare copil în total 4400 lei lunar începînd cu data intrării cererii în judecată şi pînă la atingerea majoratului copilului, sau pînă la schimbarea situaţiei materiale a părţilor, instanța de judecată constată că aceasta urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

Potrivit certificatelor de naştere nr.NA-VI ***** pe numele lui ***** a.n *****și nr.NA-VI *****pe numele ***** a.n ***** se constată că pârâtul Rusu Mihail este tatăl copiilor minori (f.d.13;14), astfel acesta poartă obligațiunea de întreţinere a acestora până la atingerea majoratului.

Prin hotărârea judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 10 ianuarie 2024 s-a încasat de la pârâtul Rusu Mihail în beneficiul lui Rusu Eugenia pensie pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la data de *****, IDNP ***** și ***** născut la data de *****, IDNP *****, în mărime de 1500,00 lei lunar pentru fiecare copil, în total suma de 3000,00 lei lunr, începînd cu data de 20 noiembrie 2023, pînă la atingerea majoratului de către copii minori sau a schimbării situației materiale a părților. (f.d.49-50).

În conformitate cu art. 58 alin. (1) Codul Familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

Conform prevederilor art. 74 Codul Familiei, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

Potrivit art. 75 alin. (1) și (2) Cod Familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.*

Articolul 76 din Codul familiei stipulează că *în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte*

circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform art. 110 Codul Familiei, *în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.*

La data de 22 ianuarie 2025, reclamanta Rusu Eugenia a depus în instanța de judecată cererea de chemare în judecată suplimentară împotriva lui Rusu Mihail privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori (f.d. 35-36).

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (2) Codul familiei, *cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.*

Potrivit informației Biroului Național de Statistică din Moldova, conform căreia valoarea minimului de existenţă pentru un copil în vîrstă de 7-17 ani în II trimestru anul 2024, a constituit suma de 3295,9 lei.

Conform prevederilor art. 130 alin. (3) CPC, *fiecare probă se apreciază de instanța privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiente pentru soluționarea pricinii*.

În acest sens instanța reține că, solicitarea reclamantei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilită prin hotărârea judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 10 ianuarie 2024 și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, într-o sumă bănească fixă în mărime de 2200,00 (două mii două sute,00) lei, lunar, pentru fiecare copil, este întemeiată, și urmează a fi admisă parțial.

De modificat cuantumul pensiei de întreţinere a copiilor minori încasată de la Rusu Mihail în beneficiul lui Rusu Eugenia, stabilită prin hotărîrea Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 10 octombrie 2023, pentru întreținerea copiilor minori: *****, născută la *****, IDNP: ***** și *****, născut la *****, IDNP: *****

De încasat de la Rusu Mihail, născut la *****, IDNP *****, domiciliat sat. *****, raionul Rîșcani, în beneficiul lui Rusu Eugenia, născută la *****, IDNP: *****, domiciliată or. Rîșcani, str. *****, pensie de întreţinere a copiilor minori: R*****, născută la *****, IDNP: ***** și ***** născut la *****, IDNP: *****, în mărime de 2000,00 (două mii,00) lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu 22.01.2025 şi pînă la majoratul copilului, sau pînă la schimbarea situaţiei materiale a părţilor.

*Cu referire la cheltuielile de judecată solicitate de partea reclamantă *****, instanța le va admite integral din următoarele considerente.*

În conformitate cu art. 82 din Codul de Procedură Civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) Cod de Procedură Civilă, *în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.*

În conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de Procedură Civilă, *de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei de întreţinere.*

În temeiul prevederilor art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de Procedură Civilă, *valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proportional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Conform art. 98 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Având în vedere faptul că, reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată pentru pretenții cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori a achitat taxa de stat în sumă de 700 lei, fapt confirmat prin nota de plată (f.d. 4), iar cerințele date au fost admise, instanţa va încasa de la Rusu Mihail în beneficiul lui Rusu Eugenia cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 700,00 (șapte sute,00) lei.

La fel instanţa ajunge la concluzia încasării taxei de stat la înregistrarea divorţului, din contul pârâtului Rusu Mihail, în sumă de 250,00 (două sute cincizeci,00) lei.

Astfel, se va reține că potrivit art. (3) lit. b) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 ianuarie 2024), *se impune cu taxă de stat pentru înregistrarea actelor de stare civilă, eliberarea documentelor de stare civilă (certificatelor, extraselor), emiterea certificatelor și extraselor de pe actele de stare civilă noi ca rezultat al modificării sau reconstituirii acestora.*

Potrivit pct. 2.2. din anexa nr. 1 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 ianuarie 2024), *pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se achită în folosul statului, taxa de stat în mărime de 500 % din unitatea convenţională.*

Aşadar, raportând norma vizată la speța dată, precum și avînd în vedere faptul că reclamanta are la îngrijire doi copii minori, instanța de judecată va dispune încasarea cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat la eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei în Serviciul de Stare Civilă, în mărime de 500% din unitatea convențională (echivalent cu 250,00 (două sute cincizeci, 00) lei) de la Rusu Mihail.

Totodată, luând în considerație dispozițiile legale citate supra, reclamanta Rusu Eugenia pentru cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori este scutită de plata taxei de stat, conform legii, iar pârâtul este partea procesului care a pierdut procesul civil, instanţa de judecată va încasa de la pârâtul Rusu Mihail în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1440,00 (una mie patru sute patruzeci,00) lei.

În conformitate cu art.art. 37, 63, 74-76 Codul Familiei, art.art.236-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

hotărăşte:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Rusu Eugenia împotriva lui Rusu Mihail, intervenient accesoriu STAS Rîșcani privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și majorarea cuantumului pensiei alimentare a copiilor minori, se admite, parțial.

Căsătoria încheiată între Rusu Mihail, născut la 28 mai 1982, IDNP ***** și Rusu Eugenia, născută la *****, IDNP:***** (numele de familie de pînă la căsătorie Cucuruza), înregistrată la data de 05 noiembrie 2006 la OSC *****, Republica Moldova, trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr.106, se desface.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează taxa de stat de la Rusu Mihail, născut la *****, IDNP *****, domiciliat sat. *****, raionul Rîșcani, în beneficiul statului în

mărime de 1000% de unităţi convenţionale, ceia ce constituie 250,00 (două sute cincizeci,00) lei.

De stabilit domiciliul copilului minor: ***** născut la *****, IDNP: *****, cu mama-Rusu Eugenia, născută la *****, IDNP: *****.

Se încetează procesul civil la cererea lui Rusu Eugenia privind stabilirea domiciliului copilului minor **********, născută la *****, IDNP: ***** cu ea, pe motiv că pretenția dată nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

De modificat cuantumul pensiei de întreţinere a copiilor minori încasată de la Rusu Mihail în beneficiul lui Rusu Eugenia, stabilită prin hotărîrea Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 10 octombrie 2023, pentru întreținerea copiilor minori: *****, născută la *****, IDNP: *****și ***** născut la *****, IDNP:*****

De încasat de la Rusu Mihail, născut la ***** IDNP *****, domiciliat sat. *****raionul Rîșcani, în beneficiul lui Rusu Eugenia, născută la *****, IDNP: *****, domiciliată or. Rîșcani, str. ***** pensie de întreţinere a copiilor minori: *****, născută la *****, IDNP: ***** și ***** născut la ***** IDNP: *****în mărime de 2000,00 (două mii,00) lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu 22.01.2025 şi pînă la majoratul copilului, sau pînă la schimbarea situaţiei materiale a părţilor.

Încasarea pensiei de întreținere se execută imediat.

De încasat de la Rusu Mihail, născut la *****IDNP *****, domiciliat sat. *****raionul Rîșcani, taxa de stat, în contul statului în mărime de 1440,00 (una mie patru sute patruzeci,00) lei.

De încasat de la Rusu Mihail, născut la ***** IDNP *****, domiciliat sat. *****raionul Rîșcani, în beneficiul lui Rusu Eugenia, născută la ***** IDNP: *****, domiciliată or. Rîșcani, str. ***** cheltuielile de judecată, compuse din: achitarea taxei de stat în mărime de 500,00 (cinci sute,00) lei și a taxei de timbru în mărime de 200,00 (două sute,00) lei.

Cererea reconvențională înaintată de Rusu Mihail împotriva lui Rusu Eugenia, intervenient accesoriu STAS Rîșcani privind stabilirea domiciliului copiilor minori: *****născută la ***** IDNP: ***** și ***** născut la*****IDNP: ***** cu el, se respinge, fiind neîntemeiată.

Se explică participanţilor la proces, că sunt în drept de a solicita întocmirea hotărîrii integrale în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii.

Hotărîrea poate fi contestată în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii în Curtea de Apel Nord, prin depunerea cererii de apel la Judecătoria Drochia sediul Rîşcani.

Preşedintele şedinţei,
judecător: Sergiu Godorogea